

Crna Gora

Nacionalna komisija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova, vanrednih događaja koji ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja i pomorskih nezgoda i nesreća

Adresa: Đoka Miraševića broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 652 160
fax: +382 20 652 160
www.kinns.gov.me

Broj: 03-143

Podgorica, 27.12. 2024 godine

PREDMET: KONAČNI IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ SIGURNOSNOJ ISTRAZI OZBILJNE POMORSKE NESREĆE SUDARA PLOVNIH OBJEKATA MARKE „JEANNEAU MERRY FISHER 895 SPORT“ MNE0904 I "GULF CRAFT TOURNING 36" 224-KT U TJESNACU VERIGE

SADRŽAJ:

1. OSNOVNI PODACI O POMORSKOJ NESREĆI.....	3
2. ČINJENICE.....	4
3. REKONSTRUKCIJA POMORSKE NESREĆE.....	7
4. ANALIZA	7
5. ZAKLJUČCI.....	8
6. SIGURNOSNE PREPORUKE.....	9
7. DODACI FOTOELABORAT.....	10-21

1. Osnovni podaci o pomorskoj nesreći

Dana 24. jula 2024 godine, oko 16 časova po lokalnom vremenu, došlo je do sudara dva plovna objekta u tjesnacu Verige. Plovni objekat tipa motorna jahta, marke "Jeanneau Merry Fisher 895 Sport" registarskih oznaka MNE 0904,(u daljem tekstu jahta), koja je registrovana za lične potrebe, se kretala iz pravca Tivta u pravcu Kotorskog zaliva, dok drugi plovni objekat tipa čamac, marke "Gulf Craft Tournig 36" registarskih oznaka 224-KT,(u daljem tekstu čamac) koji je registrovan za privredne svrhe - prevoz putnika, se kretao iz pravca Kotorskog zaliva u pravcu Tivta. Čamac je svojim pramcem ostvario kontakt sa lijevom pramčanom stranom jahte izviše vodene linije i prešao je preko nadgradja i centralnog dijela jahte, usled čega nastaju materijalna oštećenja na plovnim objektima sa jednim povrijedjenim licem sa jahte. Njihovo kretanje kroz tjesnac Verige je bilo u suprotnim kursevima tj. da su se jedan prema drugome kretali "pramcem u pramac". Prilikom sudara plovnih objekata nepoznata je brzina kretanja istih, jer plovni objekti nisu imali AIS uređaj a sa VTMISS nije bilo moguće utvrditi njihovu brzinu kretanja, iz objektivnih razloga. Upravitelji nisu preduzimali adekvatnu radnju izbjegavanja sudara. Oba plovna objekta su zatečena u plovnom stanju privezana uz obalu u mjestu Opatovo, opština Tivat. Na jahti, pored upravitelja jahte nalazilo su još šest osoba, dok na čamcu se nalazio samo upravitelj čamca. Upravitelj jahte je posjedovao inostrani Sertifikat za upravljanje plovnim objektima za lične potrebe do 24 metra, dok upravitelj čamca je posjedovao ovlaštenje za Mornara motoristu i nije imao pomoćnika na čamcu u trenutku sudara. Zagadjenja mora nije bilo.

2. Činjenice

2.1 Specifičnost prvog plovnog objekata

REGISTARSKI BROJ, IME I DATUM ISTEKA REGISTRACIJE	MNE 0904, ADRIATICA 24.11.2026 GODINE		
ZASTAVA I LUKA UPISA	CRNE GORA, BAR		
MARKA I MODEL	"Jeanneau Merry Fisher 895 Sport"		
TIP	MOTORNA JAHTA		
IDENTIFIKACIONI BROJ TRUPA	FR-SPBXC423F324		
DOZVOLJEN BROJ LICA	8		
ZEMLJA PORIJEKLA I GODINA GRADNJE	FRANCUSKA - 2023		
NAMJENA	LIČNA UPOTREBA		
MATERIJAL GRADNJE	GRP		
GLAVNE DIMENZIJE	Dužina 7,98 m	Širina 2,94 m	Gaz 0,82 m
POGONSKI STROJEVI I UKUPNA SNAGA	2 X VANBRODSKI MOTOR SUZUKI UKUPNE SNAGE 257,4 KW		
VLASNIK	FIZIČKO LICE		

Podaci su uneseni iz Sertifikata o registraciji jahte

2.1 Specifičnost drugog plovnog objekata

REGISTARSKI BROJ I DATUM ISTEKA REGISTRACIJE	224-KT REGISTROVAN DO 30.05.2025 GODINE		
ZASTAVA I LUKA UPISA	CRNA GORA, KOTOR		
MARKA I MODEL	"GULF CRAFT" Touring 36"		
DOZVOLJEN BROJ LICA	31		
MINIMALNI BROJ POSADE	2		
ZEMLJA PORIJEKLA I GODINA GRADNJE	UKRAJINA 2004		
TIP I NAMJENA	ČAMAC ZA PREVOZ PUTNIKA / PRIVREDNA DJELATNOST		
MATERIJAL GRADNJE	GRP		
GLAVNE DIMENZIJE	Dužina 11,00 m	Širina 3,00 m	Visina 1,66 m
POGONSKI STROJEVI I UKUPNA SNAGA	2 X VANBRODSKI MOTOR HONDA 2 X 147 KW		
VLASNIK	KOTOR BOAT TOURS DOO		

Podaci su uneseni iz Dozvole za plovidbu čamca

2.2 Podaci o putovanju

Plovni objekat namijenjen za lične potrebe motorna jahta, marke "Jeanneau Merry Fisher 895 Sport" registarskih oznaka MNE 0904, se kretala iz pravca Tivta u pravcu Kotorskog zaliva, dok drugi plovni objekat čamac marke "Gulf Craft Tourning 36" registarskih oznaka 224-KT se kretao iz pravca Kotorskog zaliva u pravcu Tivta. Sudar navedenih plovnih objekata se dogodio u tjesnacu Verige orijentaciono bliže sredini tjesnaca. Na jahti se nalazio upravitelj jahte sa šest putnika, dok se na čamcu nalazio sam upravitelj bez pomoćnika.

2.3 Podaci o pomorskoj nesreći:

- Vrsta pomorske nesreće: Ovaj događaj je klasifikovan kao ozbiljna pomorska nesreća.
- Datum i vrijeme pomorske nesreće: 24. jul 2024 godine oko 16 časova po lokalnom vremenu
- Mjesto pomorske nesreće: Tjesnac Verige.
- Meteorološki uslovi: Vremenski uslovi su bili povoljni i nisu mogli uticati na nesreću.
- Pomorska nesreća se dogodila usled sudara dva plovna objekta
- Jedna osoba sa jahte je povrijedjena kojoj je ukazana medicinska pomoć
- Pričinjena je materijalna šteta na motornoj jahti, koja ima veća oštećenja po lijevoj pramčanoj strani i nadgradju u vidu napuknuća trupa, gdje je i bio prvi kontakt sa čamcem, dok oštećenja na motornom čamcu za prevoz putnika, se ogledaju na pramcu i podvodnom pramčanom dijelu trupa u vidu napuknuća trupa.

2.4 Pomoć sa obale i spremnost za djelovanje u nuždi:

Plovni objekti su nakon sudara vezani uz obalu u mjestu Opatovo opština Tivat, odakle je jedno povrijedjeno lice transportovano u Zavod za hitnu medicinsku pomoć -Tivat. Na obali su bili prisutni službenici UPSIUL, Inspekcije za sigurnost plovidbe, Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, Vatrogasne službe, Policija i Istražitelj za pomorske nezgode i nesreće.

3. Rekonstrukcija pomorske nesreće

Prema hronološkom toku događaja predmetni plovni objekti su plovili u suprotnim kursovima. Motorna jahta, se kretala iz pravca Tivta u pravcu Kotorskog zaliva, dok čamac za prevoz putnika, se kretao iz pravca Kotorskog zaliva u pravcu Tivta, te dolaskom na kritično mjesto u tjesnacu Verige oko 16,00 časova, dolazi do sudara čamca za prevoz putnika, gdje svojim pramcem udara u lijevu pramčanu stranu motorne jahte, nakon čega čamac prelazi preko centralnog dijela i nadgradja jahte, usled čega nastaju materijalna oštećenja na plovnim objektima sa jednim povrijedjenim licem sa jahte. Upravitelj jahte se nalazio u kokpitu dok se jedna putnica nalazila na pramčanoj palubi i ona je zadobila tjelesne povrede, dok se ostalih pet putnika nalazio u centralnom i krmenom dijelu jahte. Upravitelj čamca za prevoz putnika se nalazio u svom kokpitu. Komisija je utvrdila na osnovu prikupljenog i raspoloživog fonda podataka, da je prije nastanka pomorske nesreće slijedio niz događaja koji su doveli do pomorske nesreće. Upravitelji predmetnih plovnih objekata nisu plovili tjesnacom Verige što bliže spoljnoj ivici uskog kanala koji se nalazi sa njihove desne strane, kao i isti nisu vršili odgovarajuće osmatranje reona oko sebe. Takodje nisu se pridržavali sigurnosne brzine i drugih pravila o izbjegavanju sudara na moru, što je i dovelo do ove pomorske nesreće, sa epilogom jednog povrijedjenog lica sa jahte i materijalnom štetom na oba plovna objekta. Predmetni plovni objekti su vezani nakon sudara uz obalu u mjestu Opatovo opština Tivat, gdje je i započeta sigurnosna istraga.

4. Analiza

Komisija je ovaj događaj detaljno analizirala i cilju otkrivanja uzroka i davanja sigurnosnih preporuka. Uvidom u službenu dokumentaciju koja se odnosi na plovne objekte utvrđeno je da su isti u vrijeme nesreće posjedovali važeću dokumentaciju. Tokom istrage nisu utvrđene nikakve činjenice ili indicije koje bi upućivale na tehničku neispravnost plovnih objekata a koje bi mogle uticati na ishod pomorske nesreće. Preglednost iz kokpita oba plovna objekta je zadovoljavajuća. Na čamcu 224 - KT, propisan je minimalni broj članova posade (dva člana), a na njemu se nalazio samo upravitelj. Na jahti MNE 0904 pored upravitelja se nalazilo šest putnika. Njihovo kretanje kroz tjesnac Verige je bilo u suprotnim kursovima tj. da su se jedan prema drugome kretali "pramcem u pramac", a plovili su bliže sredini tjesnaca. Analizom događaja utvrđeno je, da se oba upravitelja plovnih objekata nisu pridržavala zakonske regulative uključujući, Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe i Pravilnika o izbjegavanju sudara na moru. S tim u vezi, Komisija je koristeći sve raspoložive informacije i prikupljene dokaze do kojih je došla o njihovom kretanju i ponašanju na moru, ustanovila da su se isti kretali suprotno zakonskoj regulativi. Osnovni uzrok ove pomorske nesreće je ljudski faktor koji se ogleda u ne pridržavanju sledeće zakonske regulative:

Shodno Zakonu o sigurnosti pomorske plovidbe, plovni objekat koji plovi u uskom kanalu dužan je da plovi što bliže spoljnoj ivici uskog kanala koja se nalazi sa njegove desne strane, što u konkretnom slučaju nije bio slučaj od strane oba upravitelja (Član 10a).

Shodno Pravilniku o izbjegavanju sudara na moru, upravitelji oba plovna objekta nisu se pridržavali sljedećih Pravila, a oni nalažu sljedeće:

- Ako se dva broda na mehanički pogon približavaju jedan drugom iz suprotnih ili skoro suprotnih kurseva, tako da postoji opasnost od sudara, svaki od njih mora promijeniti kurs udesno, tako da se mimođu lijevim bokovima, što u konkretnom slučaju upravitelji nisu učinili, (Član 12 Položaj brodova u suprotnim kursevima).

- Svaki brod (posada koja upravlja brodom), treba da vrši odgovarajuće osmatranje, vizuelno i slušanjem, kao i pomoću svih raspoloživih sredstava koja su pogodna obzirom na preovlađujuće okolnosti i stanja, a radi potpune procjene situacije i rizika sudara, što je zanemareno od strane oba upravitelja, (Član 4 Osmatranje).

- Svaki brod, treba uvijek da se kreće sigurnosnom brzinom da bi se mogla preduzeti pravilna i efikasna radnja koja bi spriječila sudar i da bi se brod mogao zaustaviti na odgovarajućoj udaljenosti, prema preovlađujućim okolnostima i stanju, (Član 5 Sigurnosna brzina).

Nakon prikupljenih informacija, upravitelji su alkotestirani i nisu imali prisustvo alkohola u organizmu. U predmetnoj pomorskoj nesreći jedno lice sa jahte MNE 0904, je zatražilo ljekarsku pomoć u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć u Tivtu. Materijalna šteta na motornoj jahti je veće oštećenje (napuknuće) po lijevoj pramčanoj strani trupa i nadgradju gdje je i bio prvi kontakt sa čamcem. Materijalna šteta na motornom čamcu za prevoz putnika se ogleda u napuknuću dijela trupa po pramcu i podvodnom pramčanom dijelu.

5. Zaključci

Odlučujući faktori koji su doprinijeli pomorskoj nesreći:

- Uzrok ove pomorske nesreće je isključivo ljudski faktor, jer se oba upravitelja plovnih objekta nisu pridržavala zakonske regulative, uključujući Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe (Član 10a) Plovidba u uskom kanalu i Pravilnik o izbjegavanju sudara na moru Član 4 Osmatranje, Član 5 Sigurnosna brzina i Član 12 Položaj brodova u suprotnim kursevima. (International Regulations for Preventing Collisions at Sea - COLERG Convention).
- Upravitelj plovnog objekta marke "Gulf Craft Tourning 36" registarskih oznaka 224-KT nije imao minimalni broj članova posade, što je suprotno zakonskoj regulativi.

6. Sigurnosne preporuke

Sigurnosne preporuke namijenjene su licima koja su direktno uključena i imaju mogućnost primjene preporuka (vlasnici brodova, kompanije, priznate organizacije, pomorske vlasti, VTS, jedinice za spašavanje i prvu pomoć, IMO i EU), u svrhu prevencije novih pomorskih nezgoda i nesreća.

Komisija na osnovu ove predmetne ozbiljne pomorske nesreće sagledavajući sve navedeno, daje sljedeće sigurnosne preporuke Ministarstvu pomorstva Vlade Crne Gore u cilju prevencije novih pomorskih nezgoda i nesreća, kao i povećanju nivoa sigurnosti i bezbjednosti plovidbe:

1. Insistirati prilikom produžetka registracije plovnih objekata na ugradnji AIS uređaja na plovnim objektima namijenjenim za privredne svrhe-prevoz putnika.
2. Firma koja posjeduje čamce za privredne svrhe-prevoz putnika, neophodno je da ima jasne procedure po pitanju sigurnosti i bezbjednosti prevoza putnika, kao i da vodi evidenciju o vremenskom angažovanju upravitelja shodno Zakonu.
3. Brzinu kretanja, koja je regulisana u postojećem Zakonu o sigurnosti pomorske plovidbe, kroz tjesnac Kumbor i Verige, koja sada iznosi 10 čvorova za plovne objekte dužine ispod 24 metra, ograničiti na 6 čvorova, koliko je i sada propisano važećim Zakonom o sigurnosti pomorske plovidbe za plovne objekte dužine veće od 24 metra.
4. Postavljanje video i radarskog nadzora u Bokotorskom zalivu
5. Povećanje tehničkih i kadrovskih kapaciteta inspekcije sigurnosti plovidbe

Napomena: Sigurnosne istrage nisu namijenjene pripisivanju krivice u vezi utvrđivanja upravno pravnih, građansko pravnih ili kazneno pravne odgovornosti.

Ovaj Izvještaj se ne može koristiti kao dokaz u sudskim postupcima koji ima za cilj utvrđivanje kaznene odgovornosti.

Komisija za istraživanje nesreća i nezgoda u saobraćaju

Glavni istražilac za nezgode i nesreće u pomorstvu

mr. Aleksandar Božović dipl.pomorski ing.

7. Dodaci

Fotoelaborat

Slika 1. Pozicija plovnih objekata neposredno prije sudara u tjesnacu Verige
(žuta strelica označava poziciju jahte MNE 0904 a plava strelica poziciju čamca 224-KT)

Slika 2. Mjesto sudara plovnih objekata u tjesnacu Verige

Slika 3. Plovni objekti na vezu nakon sudara u mjestu Opatovo, opština Tivat

Slika 4. Čamac registarskih oznaka 224-KT na vezu nakon sudara

Slika 5. Mjesto prvog kontakta na čamcu 224-KT sa jahtom MNE 0904

Slika 6. Pramčano oštećenje na čamcu registarskih oznaka 224-KT

Slika 7. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

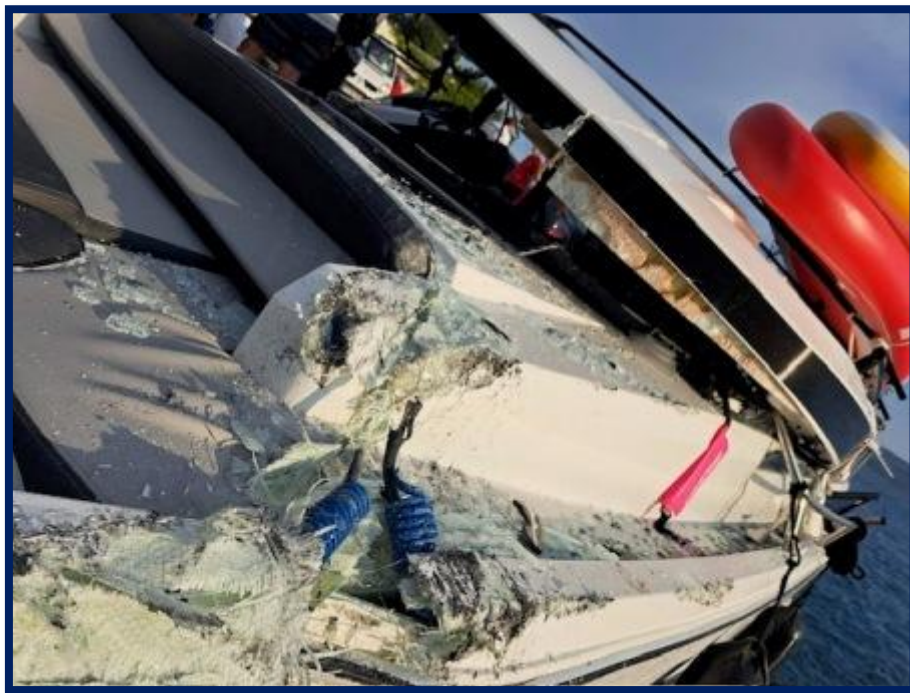
Slika 8. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

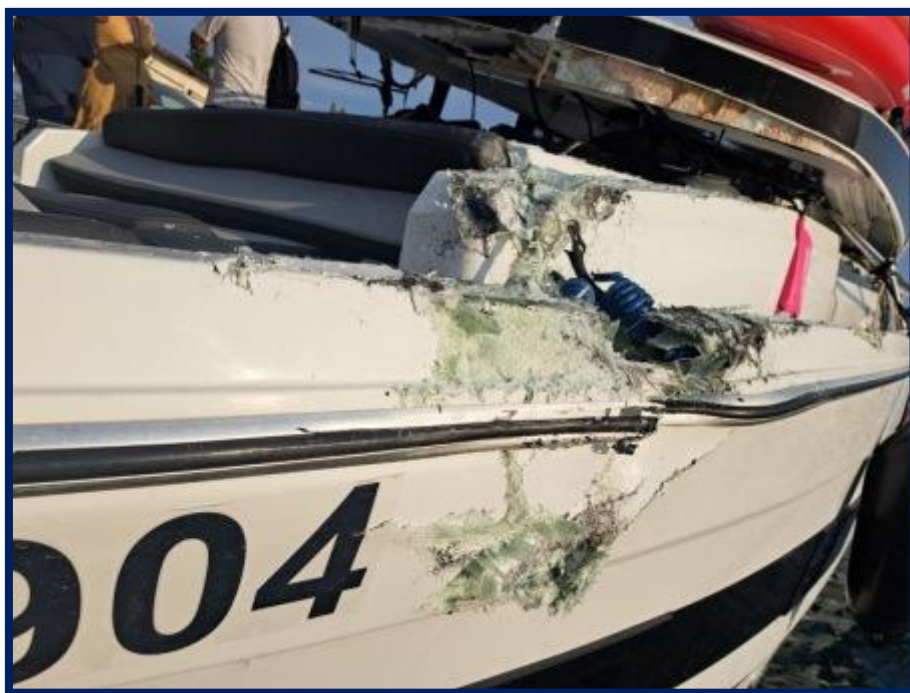
Slika 9. Mjesto prvog kontakta na jahti po lijevoj pramčanoj strani sa čamcem 224 -KT

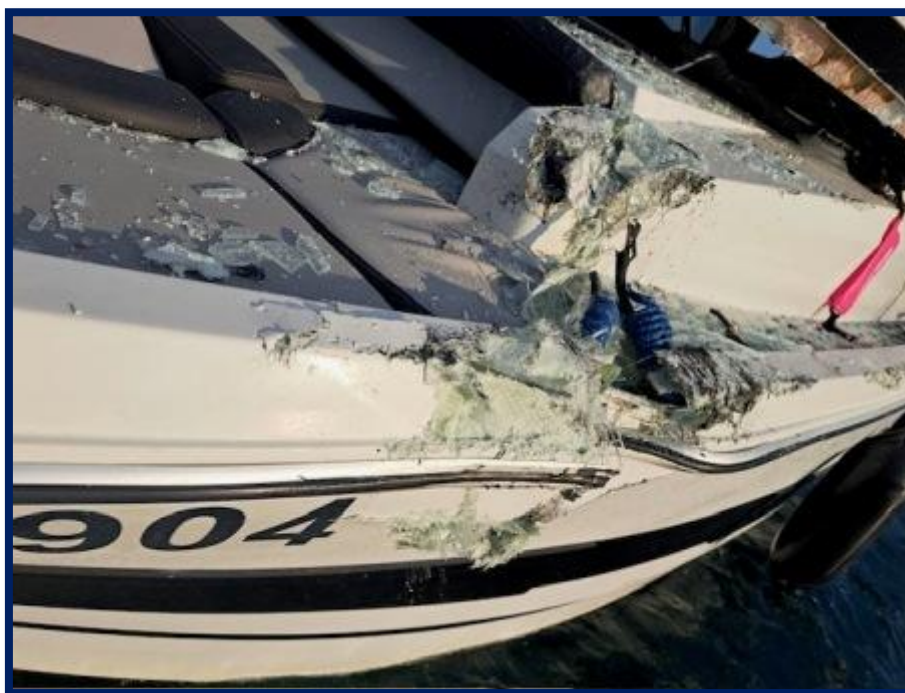
Slika 10. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 11. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 12. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 13. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 14. Mjesto prvog kontakta na jahti po lijevoj pramčanoj strani sa čamcem 224 -KT

Slika 15. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 16. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 17. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 18. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 19. Oštećenje nadgradja motorne jahte MNE 0904

Slika 20. Oštećenje nadgradja motorne jahte MNE 0904

Slika 21. Oštećenje nadgradja motorne jahte MNE 0904

Slika 22. Oštećenje motorne jahte MNE 0904

Slika 23. Oštećenje nadgradja motorne jahte MNE 0904

Slika 24. Oštećenje nadgradja motorne jahte MNE 0904